

«Бекітемін»
Мектеп директоры

Ж.Махметов

«Майшұқыр негізгі орта мектебі»
КММ бойынша
оқушыларға кәсіби бағдар беру
туралы жұмыстың
Жоспары

Кәсіби бағдар беру жетекшісі: Р.Смагулова

Майшұқыр ауылы
2024-2025 оқу жылы

Мектептегі кәсіби бағдар беру жұмыстары: мазмұны мен ынталандыру әдістері

Әлемдік білім беру кеңістігіне бағытталған білім берудің негізгі мақсаты білімді меңгеріп қана қоймай, білік пен дағды арқылы дербестік, ізденімпаздық, дені сау, өзгермелі жағдайда білімді де білікті жасөспірімдерді жан-жақты жеке тұлға ретінде даярлау. Осы мақсаттарды іске асыруда бүгінгі мектеп оқушыларына қойылып отырған мәселелер күн сайын талаптануда. Өйткені келешек қоғамымыздың басты тұлғасы бүгінгі мектеп оқушылары. Сондықтан мектепте берілетін кәсіби бағдар жұмыстарының бүгінгі күні маңызы зор болып табылады. Жалпы білімнің басты үш міндеті бар олар: баланың өзіндік жалпы дамуын, жан-жақты дүниетанымын қамтамасыз ету, және оны болашақ белгілі бір кәсіпке даярлау. Осы үш міндеттің ішінде қоғамдық даму күрделенген сайын баланы жастай алдағы кәсіпке бағдарлай әзірлеу – ең көкейкесті мәселеге айналып отырғаны дәлелденді. Қазіргі кезеңде жалпы білімнің міндеті – баланың жалпылама дамуын қамтамасыз ету ғана емес, ең бастысы оларды жастай өз қабілеті мен қызығуына қарай белгілі бір мамандыққа арнайы бағыттау білу. Кәсіпке баулу – бұл әрбір жеке тұлғаның ерекшеліктерін және халық шаруашылығына, жеке салаларға қажетті сұранысы бар мамандықтарды ескере отырып жастарды еркін және өзіндік мамандық таңдауға дайындаудың ғылыми негізделген жүйесі. Кәсіби бағдар беру — жас ұрпақты өзіне ұнаған тиісті мамандықты саналы талдап алуға дайындауға бағытталған іс-әрекеті. Кәсіби бағдар беру арқылы оқушыларды мамандықтар әлемінде, олардың мазмұны, ерекшеліктері, жеке тұлғаға қоятын талаптарын өз бойындағы қасиеттерімен ұштастырып, өндіріс, шаруашылық салаларының даму міндеттеріне, оның нарықтық экономика жағдайындағы рөліне сай саналы тандалып алынған мамандыққа мүдделілігін тәрбиелеуді қажет етеді. Мамандықты саналы таңдауда адамның қабілеттілігінің қалыптасуының да үлкен маңызы бар. Ол адамның психологиялық санасының қалыптасуына байланысты. Олар: қабілеттілік, қызығушылық, бағыттың құндылығы, кәсіптік жоспар, идеялы, сенімі, т.б. Мамандық туралы жеткіліксіз білу — мамандық таңдауда кездейсоқтыққа әкеліп соқтырады. Мамандық таңдауда қателесу сайып келгенде, таңдаған мамандығын жек көріп, жұмыс орнын жиі өзгертуге себепші болады. Мектептегі кәсіптік бағдар беру жұмысының негізгі міндеттері төмендегідей:

- оқушыларды көпшілік мамандықтар туралы түсінікпен қаруландыру;
- кәсіптік қызығуы мен бейімділігін, қабілеттілігін қалыптастыру және дамыту мақсатында оқушылардың дара ерекшеліктерін зерттеу;
- мектеп бітірушілерге мамандық таңдауға көмектесу;
- оқушыларды белгілі мамандықтың түрін меңгеруге бейімдеу.

Бүгінгі күні мектеп оқушыларына кәсіби бағдар беру жұмыстары қайтадан жандана бастады. Біз жоғарыда атап өтілген кезеңдерді талдай отырып, кәсіби бағдар беру жұмыстарының маңызын үлкен сұранысқа ие болуда деп білеміз.

Мақсаты:

оқушыларға өзінің қабілетін, белгілі бір кәсіптік салаға бейімділігін анықтауына, соның негізінде жоғары буында оқу бағдарын дұрыс таңдауына көмек беру;

Міндеттері:

- оқушыларға мамандықтар әлемі туралы біртұтас мағлұмат беру,
- оқушылардың өз қызығушылығын, бейінін, қабілетін анықтауы үшін арнайы сауалнамалар жүргізу,
- кәсіптер бойынша адам қасиеттерінің ерекшелігімен таныстыру,
- оқушының өзінің танымдық және жеке бас ерекшеліктері мен таңдаған кәсіптік саласына қажет кәсіби сипаттамаларды ұштастыра отырып, кәсіби жолын анықтауына жағдай тудызу;

Күтілетін нәтиже: оқушының өзінің табиғи әлеуеті мен танымдық мүмкіндігін тануы, жеке танымдық қорытынды мен ішкі қажеттіліктері негізінде кәсіби бағдарлану жолын анықтауы;

Кәсіптік бағдар беру бойынша оқу жылына жоспар

Мақсаты: Мектеп оқушыларының қызығушылықтары мен еңбек нарығындағы сұраныстар негізінде кәсіби бағдар беру жұмысының тиімді жүйесін құру. Оқушыларды, ата-аналарды мамандық бойынша керекті мәліметтер және ақпараттармен қамтамасыз ету.

Міндеттері:

- Оқушыларға ақыл-кеңес беріп, кәсіби таңдауларына сәйкес жеке психологиялық ерекшеліктерін ескеріп, денсаулықтарына байланысты, аймақтағы мамандарға сұрастың қажеттілігін негізге алып мамандық таңдау жұмыстарын ұйымдастыру;
- Кәсіби білім беру аясында элементарлық серіктестікті дамыту;
- Кәсіби білім беруде мекемелерімен бірлесіп бағыт беру алдындағы, кәсіби бағыт беру жұмыстарын ұйымдастыру;
- Әр пән бойынша топтық тапсырмасын орындау;
- Кәсіби бағдар беруді оқу бағдарламасында, тәрбие жұмысында үздіксіз жүргізіп отыру.

Іс-шаралар	Мерзімі	Жұмыстың түрі	Есеп түрі
Жұмыс жоспарын құру	қыркүйек	жоспар	
Сыныптағы кәсіби бағдар беру жұмыстарын ұйымдастыру туралы мұғалімдерге жеке кеңестер беру;	қыркүйек-қаңтар	тәрбие жоспарлары	хаттама
Оқушылардың жас ерекшеліктеріне байланысты сынып сағаттарының тақырыптарын анықтауға көмек көрсету	үздіксіз	сынып сағаттары	мәлімет
Оқушылардың пәнге қызығушылықтарын, бейімділіктерін анықтау үшін мұғалімдермен, психологпен тығыз байланыс орнату	жыл бойы	Кеңес	Хаттама

Аудан бойынша кәсіптік білім мекемелерінде 9-сынып оқушыларының «Ашық есік күндеріне» қатысуын ұйымдастыру	Токсанына 1 рет	экскурсия	Анықтама, фотолар
Кәсіби өзін тану және кәсіби қалыптасу жайлы оқушылармен түсіндіру жұмыстарын жүргізу	жыл бойы	Пікір алмасу, дебат өткізу	Анықтама
Кітапханада «Мен мамандықты тандаймын» стендін ақпараттық материалдармен толықтыру.	ай сайын	Стенд коллаж	Анықтама, суреттер
«Сенім жәшігі» кәсіп тандаудағы сұрақтар.	жыл бойы	сауалнама	мәлімет
Техникалық бағыт бойынша қосымша білім беру бөлімдерімен жұмыстар ұйымдастыру,	қыркүйек	Слайд	Мәлімет
«Мен кім болғым келеді?» 5-6 сынып оқушыларымен рөлдік ойындар	қазан	рөлдік ойындар	Фото есеп
Кәсіптік бағдар беру апталығы 5-9 сыныптар	қараша	Сынып сағаттары	Анықтама
«Менің болашақ мамандығым» сурет сайыс (5-7 сыныптар)	қараша	көрме	Талдау анықтамасы
Кім боламын? пікірлесу	қараша	Дөңгелек үстел	ақпарат
«Не? Қайда? Қашан?» атты мамандық туралы викторина (5-8 сыныптар)	қараша	Викториналық сұрақтар	мәлімет
«Мамандыққа саяхат». Мамандық иелерімен кездесу ұйымдастыру.	желтоқсан	Технология пәнінің мұғалімі	Фото есеп
Жобалар қорғау. «Технология» бағдарлама аясында	қаңтар	Постерлер	Фото есеп
Оқу орындарына, аймақтық кәсіпорындарға экскурсиялар ұйымдастыру (8-9 сыныптар)	үздіксіз	Экскурсия, ZOOM арқылы	Талдау анықтамасы

		акпараттык танысу	
Сынып сағаттарын өткізу «Мансапқа жетуді жоспарлауда өзін тәрбиелеудің ролі	акпан	баяндама	фото
7-8 сыныптарда алдын ала бағыт беру аясында диагностика өткізу	наурыз	сауалнама	Анықтама
«Менің арманымдағы мамандық» шығарма жазу 7-9 сыныптар	сәуір	шығарма	мәлімет
Жоғары оқу орындары мен колледждердегі ашық есік күніне қатысу.	үздіксіз	Ақпараттық танысу	
Болашақ мамандықты тандадыныңызба? -9сынып оқушыларымен сауалнама жүргізу	мамыр	сауалнама	Хаттама
Ата-аналарға, оқушыларға жеке кеңестер беру	үздіксіз	Пікір алмасу	Анықтама
Жалпы мектепшілік жиналысы тақырыптары	жылына 2 рет	Тақырыптық баяндама, рөлдік ойындар	хаттама
Мамандық тандау бойынша жеке кеңестер	Қажет жағдайда	дискуссия	Анықтама

Кәсіби бағдар беруші:

Р.Смагулова

Майшұқыр НОМ бойынша мамандыққа бағдарлау бойынша атқарылған жұмыстар.

2024-2025 оқу жылы

Мектеп бойынша оқушыларды мамандыққа бағдарлау бойынша жоспар құрылған. 9-сынып оқушыларымен үнемі республика деңгейінде ЖОО, колледждердің ақпараттық хабарламалары таныстырылады. Желтоқсан айының 4-і күні республикалық мамандыққа бағдарлау бойынша 9-сынып оқушыларымен сауалнама жүргізіліп, олардың қай мамандыққа бейімдіктері бар екендігі жайлы айтылды. Қантар айының 22-күні 8-9-сынып оқушыларымен ауыл учаскелік инспекторы Серікбай Жүрсінұлы юристік оқуға түсу үшін ақпарат беріп, өз жұмысының жайымен таныстырды. Ақпан айының 12-де 9-сынып оқушылары ауыл мейбікесі Гүлбану Мұхитованың жұмыс орнына барып, ол кісіден медицина саласы бойынша өздерін қызықтыратын сауалдарына жауап алды. 7-9 сынып оқушылары «Еңбек.кз» порталына тіркеліп, арнайы курстан өтті, сертификаттарға ие.5-6 сынып оқушылары «Болашақта кім болам?» тақырыбында эссе жазды.

Учаскелік инспектормен юрист саласына қалай түсу, оның бағыттары, өз қызметі жайлы магнұмат беруде

Оқушылар республикалық мамандыққа бағдарлау бойынша тест сұрақтарына жауап беруде

Ауыл мейірбикесінің жұмысымен 9-сынып түлектері танысуда

Аудандық «Жұмыспен қамту» бөлімінен әдіскер-маман келіп 7-9 сынып оқушыларын «Еңбек.кз» сайтын оқытып, сертификаттар табыстады.

5-6 сынып оқушылары «Болашақта кім болам?» тақырыбында эссе жазуда.

Кәсіби бағдар беруші:

Р.Смагулова